

LA PROBLEMÀTICA DE LES ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

No entenem com centres com el Col·legi Majón se li hagi denegat les tècniques d'estudi i l'anglès i al Col·legi Stma. Trinidad se li hagi autoritzat.

La manera de presentar aquestes activitats, d'autoritzar-les és per nosaltres un tant anormal i estranya.

Si bé l'STEI no està en contra de què es facin aquestes activitats complementàries, el que sí està en contra és de què es facin malament, que si el centre cobra per tals activitats que també les cobrin els professors (i serà una motivació perquè aquestes activitats se facin seriosament i compler amb els objectius fixats a la LODE), i el que no acceptem de cap manera és que els alumnes dels centres públics siguin discriminats en aquests aspectes, perquè dins la mascarada de les activitats complementàries es filtren hores i activitats lectives, quedant en desigualtat de condicions en front dels alumnes de la privada i privada-concertada (que és manté amb els diners públics), la qual cosa és també contrària a l'esperit de la LODE.

Per tal que aquestes activitats puguin fer-se d'una manera honrada i amb l'acceptació de tots, creim que el consell escolar hauria de ser un verdader portaveu de totes les parts implicades, elegits els seus membres sense cap tipus de coacció i veritables elements democràtics; per això les properes eleccions als consells escolars hem de tenir-ho ben present.

NEUS SANTANER

M'han demanat que escrigui algunes línies sobre les activitats extraescolars aprofitant la regulació de les autoritzacions que quasi bé cada curs fa el Ministeri només amb els Centres privats concertats.

La importància d'aquestes activitats s'ha ressaltada fa estona, però per ventura, sigui ara quan molts de Centres i pares les considerin quasi imprescindibles, ¿quina és la causa d'aquesta forta demanda?

Hi ha un fet clar, el currículum escolar oficial, bàsicament dissenyat pel M.E.C. i posat en marxa per les editorials i els professors no agafa tot el que se demana, per ventura perquè la mateixa configuració d'aquest currículum fa que sigui quasi impossible aconseguir una utòpica educació integral. Assenyalaré algunes particularitats, sense afany d'aprofundir, d'aquesta configuració de currículum que ens mostrarà millor la necessitat d'aquest món de les activitats extraescolars:

1) La uniformitat. Aquest tret es presenta de moltes maneres al sistema educatiu: mateix horari, igual calendari, idèntiques activitats, semblants

edificis, coincidents pressupostos, etc.

2) L'obligatorietat: Tots els alumnes han d'anar a una escola oficialment reconeguda, han d'assistir regularment a classe, etc.

3) El caràcter selectiu, justicier: "si ets bon al·lotet et donarem un títol".

4) Un rigurós control que converteix una activitat que hauria d'ésser essencialment creadora en burocràtica.

5) La nul·la flexibilitat que atura iniciatives i provoca desercions, etc.

6) Una gran atenció pressupostària. Les administracions estatals, autonòmiques i locals destinen gran quantitat dels pressupostos a cobrir les necessitats (mai satisfetes). Les conseqüències de tot això han estat expressades sota diversos prismes pels teòrics de l'educació.

Algunes característiques de les activitats extraescolars.

Ja hem exposat que els pares i els mateixos professors s'han trobat amb un buit que han intentat resoldre mitjançant una programació d'activitats que pretenen completar aspectes no atesos pel currículum oficial o que toca de resquitllada. Donar una definició d'aquestes activitats és complexa ja que l'espectre és ample i obert, però sí que destacaré algunes característiques que ens ajudin a situar i comprendre millor la seva problemàtica, objecte d'aquest escrit. Vet ací algunes:

1) L'ambigüitat. El concepte d'activitat extraescolar és com un "cul de sac". Hi trobam activitats que més be formen part del currículum escolar, però que s'introdueixen a una edat més tendra, per exemple l'aprenentatge d'un idioma estranger; activitats que sí complementen el currículum escolar, p. e. l'aprenen-

LEZAMA

CENTRO DE RECURSOS
PARA LA ENSEÑANZA
DE LA LENGUA

ELT - Deleg. ALHAMBRA - Ed. SECO OLEA

Fco. Suau, 14 bjos. 07010 Palma de Mallorca - tefno. 754476

tatge d'un instrument musical, la realització d'un esport concret i activitats que intenten substituir llacunes del propi sistema escolar ordinari, ja que aquest normalment no li dóna solució, p. e. nins amb problemes de maduresa escolar que reben assistència fora del temps escolar oficial al centre o un gabinet privat.

2) El caràcter voluntari. Teòricament els nins participen voluntàriament a la realització d'aquestes activitats, però no se pot oblidar que alguns Centres amb molta subtilitat "obliguen" a les famílies a que apuntin als fills a alguna activitat. És una veritable llàstima que la il·lusió que posen molt d'infants sigui a costa del seu temps que teòricament s'hauria de destinar a l'esplai. Tots coneixem molts de casos d'al·lots que després de venir d'una classe de solfeig s'ha de passar a realitzar deures escolars afegits.

3) L'absència de control. Hem referenciat en tant a saber el grau on s'arribat (excepte qualche cas, com és l'aprenentatge de solfeig, d'un instrument musical i algun altre) com de la persona que imparteix moltes d'aquestes activitats (n'hi ha que no tenen cap tipus de títol i imparteixen idiomes p.e.). No faig valoració d'aquesta realitat, senzillament expòs.

4) Espais molt dispersos. Les activitats es realitzen a llocs molt diversos: centres escolars, cases particulars, acadèmies, gimnàs, etc.

5) El caràcter no gratuït. És la característica més polèmica. L'organització d'aquestes activitats la realitzen moltes entitats: A.P.A., Ajuntaments, Propietaris de centres, Propietaris d'acadèmies, professors particulars, etc. La casuística és molt variada. En primer lloc, hi ha institucions com els Ajuntaments que afavoreixen la majoria d'activitats gratuïtes; en canvi, trobam centres o acadèmies que la seva intenció primària és treure el màxim guany. Més difícil és saber l'import que agrupa totes les quotes que els

pares paguen a particulars. Sempre m'ha paregut quasi bé increïble que no s'hagin fet estudis econòmics sobre el que representa la realització de les activitats extraescolars, crec que la suma ha d'ésser prou alta.

He intentat fins ara exposar tímidament alguns trets d'aquest món educatiu, però vull concretar alguns problemes que continuament es descobrixen a la realitat quotidiana.

Problemàtica en l'aplicació de les activitats extraescolars.

Els problemes que se presenten a l'aplicació d'algunes activitats són coneguts. No ens farà res recordar-ne uns quants:

1) Relacionats amb els pares.

La majoria de pares no tenen la suficient informació, estan moltes vegades enganyats. Reben normalment una propaganda parcial, per exemple avui se sent continuament que la informàtica és quasi bé imprescindible, per això serà convenient que els seus fills rebin classes sobre aquesta tecnologia, però ben pocs saben el llenguatge a seguir, edat a començar, progrés real, etc.

També sofreixen desconeixement sobre la relació qualitat-pagament. D'altra banda no saben si la qualitat és correcta i si són voluntàries (a vegades es molt sospitosos observar com a qualche classe d'algun centre concertat tots els alumnes "volen" realitzar la mateixa activitat). Així mateix és preocupant l'oblit que té l'Administració del que se fa alguns centres privats i acadèmies.

2) Relacionats amb els professors.

S'ha de fer una distinció entre els Professors estatals i privats. La dels professors estatals està més relacionat amb la famosa llei d'incompatibilitat, amb el seu horari, a l'obligatorietat o no de realitzar aquestes activitats (recordem que hi ha centres que tenen horari seguit i algunes APAS volen que els professors realitzin gratuïtament alguna activitat). La dels professors privats és més complexa, un mal conveni cada any provoca tensions, ¿Per què no hi ha interès en arranjar aquest greu problema?

3) Relacionats amb els alumnes.

Molts d'alumnes tenen molta il·lusió per realitzar algunes activitats però se troben amb problemes davant els quals són impotents per resoldre-los per:

a) Manca de temps, la majoria quan acaba l'horari escolar duen tasques per a fer a casa seva, llocs esportius molt lluny, etc.

b) La falta de recursos, hi ha nins que desitjarien anar a un lloc però les possibilitats econòmiques són nul·les.

c) la incomprensió que pateixen molts infants que voldrien realitzar alguna activitat, però els pares no ho troben interessant (per a ells és una pèrdua de temps).

4) Relacionats amb els Centres.

La infraestructura dels Centres és molt diversa. Hi ha Centres (la majoria privats) que tenen unes instal·lacions adequades, espais amples i pares conscients de la importància d'aquestes activitats; en canvi hi ha Centres on just tenen un petit pati i incomprensió a tot arreu. D'altra banda, els centres que tenen l'horari seguit tenen moltes més possibilitats d'organitzar-les.

Algunes solucions a aquesta problemàtica.

Donada la importància que tenen aquestes activitats, la sol·licitud d'una gran majoria, l'import econòmic que se'n deriva, seria convenient que les Administracions públiques els prestassin més interès. Vet ací alguns aspectes que se podrien tenir en compte:

1) Donar més flexibilitat horària als Centres. Se posen massa entrebancs a l'autorització de l'horari seguit. Es pot produir un fet injust degut a que uns alumnes poden disposar d'un temps més racional perquè han tengut uns professors i pares hàbils i comprensius i, en canvi, altres tenen més dificultats per diverses raons.

2) Establir un sistema de gratuïtat. Les administracions haurien de destinar una quantitat dels pressupostos a satisfer les necessitats sobre aquest camp. La gratuïtat evitaria molt d'abusos.

3) Oferir més possibilitats. Es necessari que se disenyi un pla d'infraestructura a nivell autonòmic i local: millor distribució de conservatoris, gimnàs, escoles d'art, etc.

4) Atendre més a les persones que dirigeixen i imparteixen aquest tipus d'activitats.

Gaspar Nicolau

ucste
EL SINDICATO DE LA ENSEÑANZA

L'INCERTESA JURIDICA A L'ACTUAL ENSENYAMENT PRIVAT

Se m'ha demanat un breu comentari sobre els punts, que en la meua opinió motiven més conflictivitat laboral en el sector de l'ensenyament privat, però abans d'exposar alguns punts concrets, he de referir-me a unes consideracions generals que, crec que conformen en gran mesura els conflictes que es produeixen, s'han produït i continuaran produint-se en aquesta parcel·la del sector de l'Ensenyament, com és el de l'ensenyament privat; amb això vull referir-me al fet real de què es faci un mateix treball amb unes condicions substancialment diferents. Aquest fet que provoca entre d'altres efectes, distintes remuneracions i horaris de treball, genera una conflictivitat permanent, malgrat que sigui larvada, demostració d'aquesta situació va aflorir el curs passat quan es va plantejar el tema de l'homologació.

Però no solament la diferència, des del punt de vista laboral, entre Ensenyament estatal i no estatal és generadora de conflictes, sinó que dintre del mateix ensenyament no estatal, es produeix una greu diferència, a saber: l'existència de dos convenis col·lectius distints, segons es tracti d'empreses (a les que es denomina

"centres") amb o sense cap nivell concertat... A les empreses sense cap nivell concertat se'ls aplica el Conveni Col·lectiu de data de 6 d'abril de 1988 (BOE del 19) i a les empreses amb algun nivell concertat, se'ls aplica el conveni col·lectiu d'ensenyament no estatal de data del 3 de juny de 1988 (BOE del 15). He comentat més d'una vegada i mantenc la mateixa opinió que l'existència de dos convenis distints a l'àmbit de l'ensenyament no estatal, fou i continua sent un èxit de la "patronal", les conseqüències pràctiques de les quals es venen patint per als treballadors del sector.

Dit això cal mencionar, com darrera consideració de caràcter general, la DISTORCIO que es produeix a l'àmbit laboral en les Empreses amb Concerts Educatius (repetesc que són consideracions referides única i exclusivament al camp laboral, i no està dins el meu ànim extreure-ne de caràcter polític sobre el model d'ensenyament ni de la seva aplicació pràctica). L'esmentada "distorció" fa referència a la situació que s'ha creat entre els treballadors del sector, que no saben ben bé qui és el seu empresari; tal confusió és utilitzada pels empresaris del sector a l'hora de respondre a les reclamacions laborals que se'ls plantejen pels seus treballadors.

A continuació em referiré a dos dels problemes més greus que venen presentant i relatius a les remuneracions d'alguns conceptes que, formant part de les remuneracions, com és el plus d'insularitat tenen unes característiques específiques).

L'horari de l'ensenyament estatal és per al personal docent, a EGB de 30 hores setmanals, 5 hores diàries amb alumnes i 1 de permanència; i per a BUP i FP de 18 a 21 hores amb alumnes i unes 7 de permanència en el centre.

L'horari del personal docent a l'Ensenyament no estatal amb algun nivell concertat ve assenyalat a l'article 21 del conveni: 27 hores lectives i 5 de complementàries.

El que passa és que les directrius del Ministeri d'Educació i Ciència respecte a l'horari dels alumnes fan re-

ferència a un nombre inferior d'hores tant a EGB, com a BUP, plantejant-se a la pràctica, dins els centres no estatals amb algun nivell concertat, els problemes relatius a les hores que sobrepassen els límits establerts pel MEC, arribant inclús per part de les empreses el plantejar la reducció de la remuneració pactada en conveni col·lectiu.

D'altra banda en els Centres sense cap nivell concertat s'estableix a l'article 20 que la jornada per al personal docent serà de 27 hores lectives i (alerta!) que el centre (l'empresa) disposarà de 237 hores complementàries a l'any, que seran distribuïdes pel titular en atenció a les seves necessitats; i a més a més per si no bastàs si posa un afegit, innecessari, des del punt de vista legal, de què la jornada diària no podrà excedir de 8 hores. Aquesta disposició, referida a les hores complementàries, consider que hauria de desaparèixer del pròxim conveni col·lectiu, ja que provoca una falta de total seguretat jurídica —quant al tema de l'horari— en el treballador.

Independentment de les Resolucions judicials que es dicten sobre el tema de les remuneracions, en relació a l'horari, hi ha un aspecte clau que ha de tenir-se en compte en la propera negociació del conveni, i és l'establiment del mateix horari que s'establesqui pel Ministeri, i en tot cas, si l'horari establert pel Ministeri és el que realitzen els docents, aquests han de rebre la remuneració total acordada en conveni.

La referència a la necessitat de modificar —al menys els punts abans esmentats— els vigents convenis col·lectius, és imprescindible, ja que no podem oblidar que les relacions laborals hi són conformades; però això és una tasca eminentment sindical, per la qual cosa els sindicats són els que tenen la última paraula.

Catalina Moragues Vidal
Advocat laboralista